

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעה רבינ'ם משל'ם

הסתלקות המהרש"א

כְּרָאוּי לָהֶם בְּרַעַשׁ וּבְאִכְזָרִיּוֹת עַל הַיְהוּדִים. וְאָכֵן
בַּעַת שֶׁעָבְרוּ דֶרֶךְ בַּיִת תְּפִלָּתָם הִחְלוּ הַגּוֹיִם
לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים עַל הַיְהוּדִים וּלְרַדֵּף אוֹתָם, אַךְ אֵלוּ
הָאֲנָשִׁים הַחֲזָקִים נִשְׁאַרוּ לַעֲמֹד וְלֹא בָּרְחוּ כִּשְׂאֵר
הַיְהוּדִים, וּכְצֹאֵת הָרַב הַמַּהְרֵשׁ"א אֲלֵיהֶם, וְהִחְלוּ
הַגּוֹיִם לְהַתְקוּטֵט עִם הַיְהוּדִים הַגְּבוּרִים הַלְלוּ.
וְהִנֵּה כִּשְׁהַצְּלִיחוֹ הַרְשָׁעִים לְהַגִּיעַ עַד לְמִטַּת
קִדְשׁוֹ - הַתִּישֵׁב הַמַּהְרֵשׁ"א עַל מִטָּתוֹ וְהִתְחִיל
לְדַפְדֵּף בְּחִבּוּרוֹ, וְכָל הַגּוֹיִם מְרַב הַפְּחַד שֶׁאֲחֹזֵם
בְּרֹאוֹתָם כְּזֹאת בָּרְחוּ כָּלֵם אֶל תּוֹךְ מְקוֹם טְמֵאָתָם,
וְהַמַּהְרֵשׁ"א הִמְשִׁיךְ לְדַפְדֵּף בְּחִבּוּרוֹ, וְלֹאֵט לֹאֵט
שָׁקְעוּ כָּלֵם אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה יַחַד עִם בַּיִת הַתְּפִלָּה,
עַד שֶׁלֹּא נֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קִרְבָּנָהּ, וְהָיָה הַדְּבָר לְנֶס.

רַבִּי בֶן צִיּוֹן אֶפְטָעֶר הָיָה בְּמְקוֹם הַזֶּה, וְסִפֵּר
שֶׁעָשׂוּ הַגּוֹיִם שָׁם גְּדֵר סְבִיב, וְנִקְרָא מְקוֹם זֶה
'דַּעַר קְלוֹיִסְטָעֶר' (הַמְנַזֵּר), וְהַגּוֹיִם אֵינָם מְנִיחִים
לְאִישׁ לַעֲבֹר בְּמְקוֹם זֶה:

(שי"ק תק"ל)

בְּאוֹסְטְרֵיָא עִירוֹ שֶׁל הָרַב הַמַּהְרֵשׁ"א הָיוּ הַגּוֹיִם
מְצָרִים עַד מְאֹד לַיְהוּדִים, בְּפֶרֶט כִּשְׁהָיוּ צְרִיכִים
הַיְהוּדִים לְקַבֵּר מֵת, אֲשֶׁר אַז הָיוּ מְכָרְחִים לַעֲבֹר
דֶּרֶךְ מְקוֹם טְמֵאָתָם כְּדִי לְהַגִּיעַ לְבַיִת הַקְּבָרוֹת,
וְאִזִּי בְּדֶרֶךְ הַלְוִיָּהּ הָיוּ יוֹצְאִים הַגּוֹיִם מִבַּיִת תְּפִלָּתָם
לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים עַל הַיְהוּדִים וּלְהַכּוֹתָם. כִּךָּ הָיָה
בְּכָל פַּעַם, עַד שֶׁהָיוּ אַף פְּעָמִים שֶׁבַעַת הַלְוִיָּהּ
בָּרְחוּ כָּלֵם מֵאִמַּת הַפּוֹרְעִים וְהַשְׂאִירוּ אֶת הַמֵּת
בְּבִיּוֹן גָּדוֹל, וְרַק אַחַר כִּךָּ שָׁבוּ לְקַבְּרוֹ.

וְכִשְׁהַגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל הָרַב הַמַּהְרֵשׁ"א לְהַסְתַּלֵּק,
וַיְדַע שֶׁגַּם אֲצִלוֹ יִהְיֶה כְּכָל הַנִּלְ, עַל כֵּן צִוָּה לְכַמֵּה
אֲנָשִׁים חֲזָקִים שִׁינִיחוּ עַל מִטָּתוֹ אֶת חִבּוּרוֹ, דְּהֵינּוּ
חֲדוּשֵׁי הַמַּהְרֵשׁ"א עַל הַשֵּׁם, וְאָמַר לָהֶם שֶׁבַעַת
שִׁיעֲבִירוּהוּ דֶּרֶךְ מְקוֹם הַפְּרַעְנוֹת הַנִּלְ יִתְאַמְצוּ
בְּכָל כַּחַם וְיִשְׁאַרוּ לַעֲמֹד עַל עַמְדָם. וְכִשְׁנִסְתַּלַּק
וְנִפְטַר הַמַּהְרֵשׁ"א הַקְּדוֹשׁ, וַיְדַעוּ הַגּוֹיִם הַרְשָׁעִים
שֶׁכַּעַת מוֹלִיכִים הַיְהוּדִים אֶת רַבָּם, עַל כֵּן הִכִּינוּ
עֲצָמָם גּוֹיִם רַבִּים עוֹד יוֹתֵר מִתְּמִיד לְהַתְנַפֵּל

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ב - מבעל תפלה (8)

למלך עליהם, ובודאי הנהיג אותם בדרך הישר. ובחרו להם ארץ גורמת לענין שלהם, דהינו מקום כרמים וכיוצא, שיהיו עושין יין, ומהחרצנים יהיו עושין יין-שרף, ולא ילך שום דבר לאבוד, כי זהו עקר התכלית אצלם לשתות ולהשתפר ולהיות שמח תמיד, אף-על-פי שאין שום שיכות וענין לשמחתם, כי אין להם כלל על מה לשמח, אף-על-פי-כן זה היה עקר התכלית אצלם להיות שמח תמיד על לא דבר. ובחרו להם ארץ גורמת כנ"ל והלכו וישבו שם.

פת אחרת אמרו, שעקר הוא חכמה. ובקשו להם חכם גדול ועשו אותו מלך עליהם, ובקשו להם ארץ גורמת לחכמה והלכו וישבו שם.

פת אחרת אמרו, שעקר התכלית הוא להשגיח על עצמו באכילה ושתיה, (שקורין פילונין), לגדל האיברים. ובקשו בעל איברים, שיש לו איברים גדולים ומשגיח לגדל האיברים כנ"ל, כי מאחר שיש לו איברים גדולים יש לו חלק יותר בעולם (כי הוא תופס מקום יותר בעולם), והוא סמוך יותר אל התכלית, כי זהו התכלית לגדל האיברים, על-כן איש כזה ראוי למלך. והלכו ומצאו איש ארץ, (שקורין ווינגיר), והוטב בעיניהם, כי הוא בעל איברים וסמוך אל התכלית, וקבלו אותו למלך. ובקשו להם ארץ גורמת לזה, והלכו וישבו שם.

פת אחרת אמרו, שעקר התכלית הוא הדבור, כי מותר האדם מן הבהמה הוא הדבור, ומאחר שזה עקר היתרון שיש לאדם, על כן זהו עקר התכלית. על-כן בקשו להם איש דבורן, שיהיה בעל-לשון, שידע כמה לשונות וירבה לדבר תמיד, כי איש כזה הוא אצל התכלית. והלכו ומצאו איש צרפתי משגע, שהיה הולך ומדבר לעצמו. ושאלוהו אם יודע לשונות, והיה יודע כמה לשונות. ואיש כזה בודאי השיג התכלית (לפי דעתם הנבוכה), מאחר שהוא בעל-לשון, שידע כמה לשונות, ומדבר הרבה מאד, כי הוא מדבר אפלו לעצמו. על-כן הוטב בעיניהם איש הזה וקבלו אותו למלך. ובחרו להם ארץ גורמת לענין שלהם, והלכו וישבו שם עם מלכם. ובודאי הנהיג אותם בדרך הישר.

פת אחרת אמרו, שעקר התכלית הוא שמחה. כי כשנולד בן שמחים, כשיש חתונה שמחים, כשכובשים איזה מדינה שמחים, נמצא שתכלית הכל הוא שמחה. על-כן בקשו איש שיהיה שמח תמיד, נמצא שהוא אצל התכלית, והוא יהיה מלך עליהם. והלכו ומצאו שהיה הולך ערל אחד בכתנת בזוי פדרפון, ונשא פלעשיל יין-שרף, והלכו אחריו כמה ערלים. וזה הערל היה שמח מאד (כי היה שפור מאד). וראו שזה הערל הוא שמח מאד ואין לו שום דאגה, על-כן הוטב בעיניהם הערל הזה, כי השיג את התכלית שהוא שמחה, וקבלו אותו

הזה כְּשָׂבָא כְּנָגַד הַמַּחְנָה לֹא נָטָה מִן הַדָּרָךְ, וְנִכְנַס בְּתוֹךְ הַמַּחְנָה וּפָזַר אוֹתָם לְכָאן וּלְכָאן, וְנִתְיָרָאוּ אַנְשֵׁי הַמַּחְנָה מִלְּפָנָיו. וְהוּא נִכְנַס לְתוֹךְ הָעֵגְלוֹת הַנ"ל שֶׁהוֹלְכִין אַחֲרֵי הַמַּחְנָה וְאָכַל כָּל מַה שֶׁהָיָה שָׁם. וְנִפְלָא הַדָּבָר בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד מְאֹד (על גְּדֹל גְּבוּרָתוֹ, שְׁלֹא הָיָה מִתְיָרָא מִן הַמַּחְנָה כָּלֵל, וְנִכְנַס בְּתוֹכָם וְאָכַל כָּל מַה שֶׁהָיָה עַל הָעֵגְלוֹת כִּנ"ל).

וְהָיְתָה פֶת אַחֲרֵת שְׂאֲמָרוֹ, שְׂאִין כָּל זֶה תִּכְלִית, רַק עֵקֶר הַתִּכְלִית הוּא רַק לְעֵסֶק בְּתַפְלָה לְהַשִּׁים יִתְבָּרֵךְ וְלִהְיוֹת עֵנֹו וּשְׂפִל־בִּרְךְ וְכוּ'. וּבִקְשׁוּ לָהֶם בְּעַל־תַּפְלָה אֶחָד וְעָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַלְךְ עֲלֵיהֶם.

וְתִכְףּ וּמִיד נִפְלוּ לְפָנָיו וְאָמְרוּ לוֹ: יְחִי הַמֶּלֶךְ. כִּי יָדְעוּ שֶׁגְבוּר כָּזֶה בּוֹדָאי רָאוּי לְמֶלֶךְ, לְפִי דַעְתָּם שֶׁעֵקֶר הַתִּכְלִית הוּא מִי שֶׁהוּא בְּעַל אֵיבָרִים כִּנ"ל, וּבּוֹדָאי יִמְחַל לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת הַמְּלוּכָה, מֵאַחַר שֶׁנִּמְצָא גְבוּר בְּעַל אֵיבָרִים כָּזֶה, כִּי לוֹ רָאוּי הַמְּלוּכָה. וְכֵן הָוָה, שֶׁנִּתְקַבַּל (זֶה הַגְּבוּר הַנ"ל שְׂבָא כְּנַגְדָם) לְמַלְךְ עַל הַפֶּת הַזֹּאת (שֶׁנִּחְקַר אֶצְלָם שֶׁעֵקֶר הוּא בְּעַל אֵיבָרִים כִּנ"ל).

וְהַמְעַז מֵאֲלֵיו יָבִין, שֶׁכָּל הַפֶּתוֹת הַנ"ל כָּלָם טְעוּ מְאֹד בְּמְבוּכוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד, רַק זֹאת הַפֶּת הָאַחֲרוֹנָה כּוֹנֵנוּ הָאֲמֵת, אֲשֶׁרִי לָהֶם).

וְהוּא הוּא הַגְּבוּר שֶׁאֲנוּ הוֹלְכִין עִתָּה עִמּוֹ לְכַבֵּשׁ הָעוֹלָם. וְהוּא אוֹמֵר (הֵינּוּ זֶה הַגְּבוּר שֶׁנַּעֲשֶׂה עִתָּה מְלֶךְ עֲלֵיהֶם), שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּזֶה כּוֹנֵן אַחֲרֵת בְּמַה שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, כִּי אֵין כּוֹנֵנוֹ כָּלֵל לְזֶה שֶׁיְהִי הָעוֹלָם כְּבוּשׁ תַּחְתָּיו, רַק שֶׁיֵּשׁ לוֹ כּוֹנֵן אַחֲרֵת בְּזֶה (כָּל זֶה הֵם דְּבָרֵי אֶחָד מִהַגְּבוּרִים, שֶׁסִּפֵּר כָּל זֶה לְהַבְעַל־תַּפְלָה, שֶׁשָּׂאֵל לוֹ אֵיךְ נִתְחַבְּרוּ עִם הַגְּבוּר כִּנ"ל, הַשִּׁיב לוֹ כָּל זֶה).

כָּל זֶה סִפֵּר אֶחָד מִהַגְּבוּרִים הַנ"ל לְהַבְעַל־תַּפְלָה. וְסִפֵּר לוֹ שֶׁהֵם (דְּהֵינּוּ אֵלוֹ הַגְּבוּרִים שֶׁנִּתְחַבְּרוּ עִם הַגְּבוּר הַנ"ל) הֵם מִן הַפֶּת שֶׁל בְּעֲלֵי הָאֵיבָרִים, שֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם לְמַלְךְ בְּעַל אֵיבָרִים כִּנ"ל.

שָׂאֵל לוֹ הַבְּעַל־תַּפְלָה: וּמַה עֵנִין גְּבוּרָתוֹ שֶׁל זֶה הַגְּבוּר הַנ"ל, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ שֶׁלְכֶם. הַשִּׁיב לוֹ: הִיּוֹת שֶׁמְדִינָה אַחַת לֹא רָצוּ לְהַכְנִיעַ עֲצָמוֹן תַּחְתָּיו, וְלִקְחַת הַגְּבוּר הַזֶּה הַחֶרֶב שֶׁיֵּשׁ לוֹ, וְהַחֶרֶב שֶׁלּוֹ יֵשׁ לָהּ ג' כַּחוֹת: כְּשֶׁמְגַבִּיהִין אוֹתָהּ בּוֹרְחִין כָּל שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְכוּ' (הֵינּוּ שְׁלֹשָׁה כַּחוֹת הַמְּבֹאָרִים לְמַעְלָה). כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת הַבְּעַל־תַּפְלָה, הִבִּין שֶׁזֶהוּ בּוֹדָאי הַגְּבוּר שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנ"ל.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָלְכוּ מַחְנָה אַחַת מֵהֶם עִם הָעֵגְלוֹת שֶׁהוֹלְכִין אַחֲרֵי הַמַּחְנָה, (שְׁקוֹרִין אֵיבָאז), שֶׁמוֹלִיכִין אַחֲרֵיהֶם מְאָכַל וּמִשְׁתָּה וְכִיּוּצָא. וְאֵלוֹ הַבְּעֲלֵי אֵיבָרִים הָיְתָה בּוֹדָאי אֵימָתָן מְטֹלֶת עַל הַבְּרִיּוֹת, כִּי הָיוּ אַנְשֵׁים גְּדוּלִים וְגְבוּרִים, וּבּוֹדָאי מִי שֶׁפָּגַע בָּהֶם נָטָה מֵהֶם מִן הַדָּרָךְ.

וַיְהִי כֹּאֲשֶׁר הָלְכוּ הַמַּחְנָה הַנ"ל, בָּא כְּנַגְדָם גְבוּר אֶחָד (וְהוּא הַגְּבוּר הַנ"ל, שֶׁהוֹלֵךְ עִתָּה עִמָּהֶם כִּנ"ל), וְהַגְּבוּר

שאלות לחידודא

בחן 38 אר:

מעשה י"ב מבעל תפילה (8)

- א. מה אמרו הכת התשיעית שהתכלית הוא?
  - רק לעסוק בתפילה להשם יתברך
  - להיות ענו ושפל ברך
  - שתי התשובות נכונות
- ב. את מי מצאו למלך בתחילה הכת הזו?
  - לא מצאו איש שראוי למלוך עליהם
  - הבעל תפילה שלנו
  - בעל תפילה אחד
- ג. איזה מכל כתות אלה טעו ואיזה כווננו לאמת?
  - כל הכתות טעו
  - כל הכתות טעו חוץ משתי כתות שאמרו שהעיקר הוא שמחה ותפילה
  - כל הכתות טעו חוץ מאלו שאמרו שהתכלית הוא רק תפילה וענוה.
- ד. מאיזה כת היו האנשים של הגבור?
  - מהכת שאמרו שהתכלית היא רציחה
  - מהכת שאמרו שהתכלית היא לגדל איברים
  - שתי התשובות נכונות
- ה. האם למדת את המעשה השבוע?
  - כן
  - לא
  - חלק

- א. איזה מלך מצאו הכת החמישי שראוי להיות להם למלך?
  - איש שידוע לדבר בקול
  - איש שידוע לצעוק בקול דממה דקה
  - איש צרפתי משוגע, שמדבר לעצמו
- ב. את מי לקחו למלך הכת שאמרו שהתכלית היא שמחה?
  - ערל שיכור בכתונת בזוי ונשא יין שרף
  - איש יודע לשמח אלמנות ויתומים
  - איש שצוחק כל היום
- ג. על מה שמחו הכת הזאת?
  - על זה שזכו למצוא מלך שראוי להם
  - על נקודות טובות שמצאו בעצמן
  - אין להם כלל על מה לשמוח
- ד. את מי בחרו למלך הכת שאמרו שהתכלית היא חכמה?
  - בן של חכם
  - תלמיד חכם
  - חכם גדול
- ה. למה אמרו הכת השמינית שהתכלית היא לגדל איברים?
  - כי מי שמגדל איבריו יש לו יותר חלק בעולם
  - כי מי שמגדל איבריו יש לו יותר כבוד
  - שתי התשובות נכונות

בעזמת המעשה

ובקשו להם ארץ גורמת לזה, באיזה כת לא כתוב כלל שבקשו להם ארץ שגורמת לזה?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

ובקשו להם ארץ גורמת לזה, באיזה מן הכתות מפרט רבינו איזה סוג ארץ גורמת להנהגה של הכת? **בכת של רציחה**

- תציין בכל אלו מארבע הלשונות על איזה כת כתב רבינו
- ובקרו להם ארץ גורמת לזה - **נזון ממזונות דקים**
- ובקשו להם ארץ גורמת לזה - **ישוב העולם**
- ובקשו להם ארץ גורמת ל... - **רציחה**
- עלין אלו הכת בקשו ארץ גורמת ... - **כבוד**